

Man kunde maaffee sige, at naar Beflemmelsen er overflødig, gjør den ingen Skade, men det gjør den netop, thi den fremstiller den Grundfætning, at det nu er opgivet, at de øverste Lærere ved de lærde Skoler skulle være fortrinlig gennemtrængte af den Mand og Dannelselse, der er Særkjendet for de „lærde“ Skoler. Ja, var det Realskoler, hvorom her var Tale, eller var det kommet dertil, at Realklasserne i vore lærde Skoler havde faaet samme Omfang og Betydning som de lærde Skoler, kunde man sige, at der paa mangt et Sted kunde behøves en realistisk dannet Mand til Overbestyrer, men ved vore lærde Skoler er dette endnu ikke Tilfældet, og derfor maa jeg ansee det som et Brud paa de lærde Skolers Væsen og Grundtanke, naar man aldeles slaer en Streg over, at der som den almindelige Karakter hos den, der skal forestaae en saadan Undervisningsanstalt, skal kræves en humanistisk Dannelse.

Faber: Det Forslag, der er opført under Nr. 12, indbefatter i Grunden tillige flere af de følgende Forslag, saaledes som den ærede Ordfører allerede har gjort opmærksom paa, nemlig Forslagene Nr. 19 og 22. Da jeg har været med at stille dette Forslag, vil jeg tillade mig at omtale det med et Par Ord. Jeg anseer Forslaget væsentligt af to Grunde at være rigtigt, og tør i Særdeleshed af disse Grunde anbefale det. Den ene er den økonomiske Side af Sagen. Seer man nemlig hen til den Sum, som de nuværende Læreres Lønninger beløber sig til, saa vil man finde, at den allerede har naaet en betydelig Størrelse, idet Overlærerne og Adjunkterne tilfammen oppebære 108,700 Rd. aarlig. Dengang Lønningsloven, efter hvilken de nu lønnes, blev vedtagen, troer jeg, at man gik ud fra en Beregning, der har viist sig ikke ganske at holde stik; — idet man saaledes gjorde en Gjennemsnitsberegning over, hvorledes f. Ex. Adjunkternes Gage kunde antages at ville stige, sagde man, at en Adjunktgage vilde blive i Gjennemsnit 750 Rd., da de begynde med 500 Rd. og gaae til 1,000 Rd., og naar man tager Adjunkternes Antal, nemlig 90, vil paa den Maade samtlige Adjunkters Lønning komme til at udgjøre 67,500 Rd. gjennemsnitlig. Dette

antog man i 1855, men det har viist sig, at man nu allerede efter 9 Aars Forløb er kommen over denne gjennemsnitlige Størrelse for Gagerne, og at man endnu fremdeles, idetmindste i flere Aar, vil komme til at stige ikke ganske ubetydeligt; det Samme er Tilfældet med Overlærernes Gage. Det er saaledes klart, at den Sum, der vil medgaae til at lønne Overlærere og Adjunkter efter den nuværende Lønningslov, vil stige ikke ubetydeligt over, hvad man antog, da man bestemte Lønningerne; dette vil ganske vist vise sig i Tiden, til Skade naturligvis for Skolefonden, hvoraf de lønnes. Det vil derfor tidligt eller seent, man kan vente en kortere eller længere Tid, blive nødvendigt at træffe en Reform i Lønningssystemet, hvorved man faaer en Balance bragt tilveie imellem Lønningerne og den Fond, hvoraf de skulle tages. En saadan Balance vil blive tilveiebragt ved det Forslag, flere Medlemmer af Udvalget tilligemed mig have stillet, og jeg skal tillade mig at forsøge i Korthed at gjøre det klart. Efter Forslaget, hvorefter der skulde være 36 Overlærere, hvis Løn skulde begynde med 1200 Rd. og stige til 1800 Rd., vil efter en Gjennemsnitsberegning, naar der er en saadan Gagestigning igjennem et Antal af 15 Aar, og naar man gaaer ud fra, at $\frac{2}{3}$ er paa høiest og $\frac{1}{3}$ paa lavest Gage, de 36 Overlæreres Løn beløbe sig til 57,600 Rd.; samtlige øvrige Læreres Løn, med Undtagelse af Lønnen til Kunstlærerne, har man givet fast i den runde Sum, der foreslaaes, nemlig 50,000 Rd., og saaledes vil den hele Sum, der medgaaer til Overlærere og Adjunkter, være 107,600 Rd., og derudover vil man ikke komme, hvorimod man som sagt allerede nu, da man ikke har naaet Maximum, er over denne Sum, idet Beløbet andrager 108,700 Rd. Dette er ikke den eneste Retning, hvori Forslaget vil være besparende, men ogsaa med Hensyn til Sædtillæg vil det Samme blive Tilfældet. De nuværende Gager kræve et Sædtillæg af 13,340 Tdr., hvorimod efter den anførte Gjennemsnitsberegning det Tøndeantal, der vil kræves som Sædtillæg ifølge det stillede Forslag, vil beløbe sig til 10,242 Tdr., og der vil altsaa blive en Besparelse af noget over 3,000 Tdr. Sæd. Jeg mener saaledes, at det ikke vil kunne nægtes, at Forslaget vil være til Fordeel for